

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych,
Przewlekle Niepełnosprawnych
oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel. 12 44-67-500
strona WWW: mco.krakow.pl; adres e-mail: mco@mco.krakow.pl
Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie
KRS 0000057996, NIP 679-20-26-141

Tytuł: Zalecenia pielęgniarские dla pacjenta z założonym wkłuciem podskórnym

Opracowanie: mgr piel. Halina Góralik - specjalista pielęgniarstwa opieki paliatywnej

Wstrzyknięcie podskórne to zabieg polegający na wstrzyknięciu leku do luźnej tkanki podskórnej, pozbawionej większych naczyń krwionośnych, znamion, blizn, nacieków po poprzednich wstrzyknięciach. Podskórna droga podawania leków dotyczy zwykle pacjentów z zaburzeniami połykania lub wymiotujących, chorych nieprzytomnych, chorych z silnym bólem lub dusznością, kiedy leki podawane doustnie lub przez skórę nie zapewniają skutecznego leczenia.

Tkanka podskórna jest słabo unaczyniona, co powoduje wolne wchłanianie leku, mocno unerwiona, co powoduje bolesność w razie podania większych objętości.

- czas wchłaniania : ok.15-20 min
- rozmiary igieł 0.5mm, 0.6mm(do kupienia w aptece)
- kąt zakłucia 45 stopni.

Do wkłuc podskórnych używa się igieł typu „motylek”, które wkłuwają się prostopadle do długiej osi ciała, oraz zwykłych wenflonów/kaniul obwodowych (preferowane są niebieskie).

Miejsca założenia wkłucia:

- skóra brzucha (między grzebieniem biodrowym a pępkiem, w promieniu 2 cm od pępka nie zakładamy wkłucia. W tej okolicy nie zakładamy metalowych „motylków” – za duże ryzyko, że wbiją się głębiej w obręb brzucha przy zmianach pozycji ciała (wybieramy plastikowe kaniule)
- połowa boczno-przedniej powierzchni uda
- połowa zewnętrznej powierzchni ramienia
- okolica podłopatkowa
- przednia powierzchnia klatki piersiowej/dedykowane miejsce dla „motylka”/

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych,
Przewlekle Niepełnosprawnych
oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel. 12 44-67-500
strona WWW: mco.krakow.pl; adres e-mail: mco@mco.krakow.pl
Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie
KRS 0000057996, NIP 679-20-26-141

Przeciwwskazania do założenia wkłucia podskórnego:

- zwłóknienie tkanki podskórnej/bolesne pogrubienie, stwardnienie skóry/
- zmiany patologiczne na skórze; stan zapalny, ropny, wysypka, okolice blizn, wylewy krwawe
- nacieki po poprzednich wkłuciach
- obrzęk limfatyczny kończyny objętej wkłuciem/obrzemie kończyny spowodowane nadmiernym nagromadzeniem płynu(limfy)/.

Niebezpieczeństwa związane z podaniem leku drogą podskórną:

- ból, upośledzone wchłanianie leku np. z powodu zbyt płytkiego podania leku
- podanie powietrza do tkanki podskórnej
- podanie leku do naczynia krwionośnego
- uszkodzenie nerwów i naczyń krwionośnych

ZALECENIA DOTYCZĄCE PIELEGNACJI WKŁUCIA PODSKÓRNEGO

- mycie/odkażanie rąk przed i po kontakcie z wkłuciem
- codzienna obserwacja miejsca wkłucia pod kątem niepokojących objawów: zaczerwienienia, bólu uciskowego, obrzęku, obecności wydzieliny, ropy, obecności krwi w drenie, wycieku podawanego leku - w przypadku pojawienia się tych objawów niezwłoczny kontakt z personelem medycznym, oraz zmiana miejsca wkłucia
- ochrona wkłucia przed podrażnieniem -unikanie uciskania, naciągania i obracania wkłucia
- stabilne mocowanie wkłucia do skóry za pomocą odpowiedniego opatrunku-utrzymanie opatrunku czystego, suchego, wymiana w razie potrzeby np. gdy jest mokry lub uszkodzony
- użycie wodoodpornej osłony na opatrunek podczas kąpieli lub prysznica, a po kąpieli zmiana opatrunku w momencie przemoczenia lub odklejenia
- przez wkłucie podajemy lek ogrzany do temperatury pokojowej –jeśli jest to mieszanka

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych,
Przewlekle Niepełnosprawnych
oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel. 12 44-67-500
strona WWW: mco.krakow.pl; adres e-mail: mco@mco.krakow.pl
Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie
KRS 0000057996, NIP 679-20-26-141

przygotowana w strzykawce, a przechowywana w lodówce, kilkanaście min. wcześniej
wyjmujemy z lodówki w celu ogrzania

- odkręcając koreczek wkłucia nie dotykać końcówki palcami- w razie zagubienia,
wypadnięcia koreczka założyć nowy (do zakupu w aptece).

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych,
Przewlekle Niepełnosprawnych
oraz Niezależnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel. 12 44-67-500
strona WWW: mco.krakow.pl; adres e-mail: mco@mco.krakow.pl
Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie
KRS 0000057996, NIP 679-20-26-141

Piśmiennictwo:

1. De Walden Gałuszko K., Ciałkowska Rysz A.: Medycyna paliatywna.
PZWL, Warszawa 2023
2. De Walden Gałuszko K., Kaptacz A., Kaptacz I.: Pielęgniarstwo opieki paliatywnej,
PZWL Warszawa 2023
3. Grądalski, T., Szostakiewicz, M. (2020): Off-label drug use in palliative care –
a narrative review. *Medycyna Paliatywna/Palliative Medicine*, 12(4), pp.155-166.

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych,
Przewlekle Niepełnosprawnych
oraz Niezależnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel. 12 44-67-500
strona WWW: mco.krakow.pl; adres e-mail: mco@mco.krakow.pl
Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie
KRS 0000057996, NIP 679-20-26-141

